

St. Claret College

Autonomous Bengaluru

UG End Semester Examination November 2025

III Semester B.Com, TTM, BBA, BCA, B.Sc, BA

Language: Sanskrit, Code : SN325

Champu Ramayana of Bhoja - Balakanda

Month : November

TIME : 3.00 Hrs.

Max. Marks : 80

THIS PAPER CONTAINS 3 PRINTED PAGE AND 6 PARTS

Instructions :

- 1) Verify and ensure that the question paper is completely printed.
- 2) Any discrepancies or questions about the exam paper must be reported to the COE within 1 hour after the examination.
- 3) Students must check the course title and course code before answering the questions.

SECTION - A

I समीचिनं उत्तरम् चित्वा लिखत ।

10x1=10

Write the correct answer.

- 1) चम्पूरामायणस्य कर्ता कः?
अ) भोजराजः आ) नीलकण्ठदीक्षित इ) व्यासः ई) बाणः
- 2) वाल्मीकिः स्नानार्थं कुत्र गतवान्?
अ) तमसानदी आ) गङ्गानदी इ) यमुनानदी ई) कवेरीनदी
- 3) सुमन्त्रः कः?
अ) राजा आ) मन्त्री इ) सेनापतिः ई) अङ्गरक्षकः
- 4) कोसलस्य राजधानी का?
अ) मथुरा आ) काशी इ) पुरी ई) अयोध्या
- 5) पुत्रकामेष्टियागस्य प्रसादः कः?
अ) अन्नं आ) पायसं इ) लड्डुकं ई) लासिकं
- 6) रामः कम् अन्वगात्?
अ) सुमन्त्रां आ) विश्वामित्रम् इ) वसिष्ठं ई) दशरथं
- 7) ताटका पुत्रः कः?
अ) रावणः आ) मारीचः इ) सुकेतुः ई) कबन्धः
- 8) लङ्कायाः अधिपतिः कः?
अ) रामः आ) रावणः इ) इन्द्रः ई) दशरथः
- 9) कवीनां प्रथमः कः?
अ) व्यासः आ) वाल्मीकिः इ) कालिदासः ई) भोजः
- 10) रामायणस्य गायकौ कौ?
अ) रामलक्ष्मणौ आ) कुशलवौ इ) भरतशत्रुघ्नौ ई) नकुल सहदेवौ

SECTION - B

II द्वयोः प्रबन्धात्मकं उत्तरं लिखत ।

2x10=20

Write essay on any TWO of the following.

11) महाकवेः भोजराजस्य देश-काल-कृतीः अधिकृत्य लिखत।

Write about the place, time and works of poet Bhojaraja.

12) महाविष्णोः पुरस्तात् गीर्वाणगणस्य निवेदनम् अधिकृत्य प्रबन्धम् आरचयत।

Write an essay on the plea lodged by Celestials in front of Mahavishnu.

13) रामायणस्य रचनायाः सन्दर्भं वर्णयत।

Explain the context of the composition of Ramayana.

SECTION - C

III चतुर्णां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा ।

4x4=16

Translate and Explain any FOUR Shlokas.

14) लक्ष्मीं तनोतु नितरामितरानपेक्ष मद्घ्नद्वयं निगमशाखिशिवाप्रवालम्।

हैरम्बमम्बुरुहडम्बर चौर्यनिघ्नं विघ्नान्नि भेदशतधार धुरन्धरं नः॥

15) वाल्मीकिगीतरघु पुंगवकीर्तिलेशैस्तुतिं करोमि कयमप्यधुना बुधानाम्।

गङ्गाजलैर्भुवि भगीरथयत्नलब्धैः किं तर्पणं न विदधाति नरः पितृणाम्॥

16) नारायणाय बलिनायतलोचनाय नामावशेषित महाबलिवैभवाय।

नानाचराचरविधायक जन्मदेश नाभीपुटाय पुरुषाय नमःपरस्मै॥

17) अथ सरसिजयोनेराज्ञाया रामवृत्रं करबदरसमानं प्रक्ष्य दृष्या प्रतीया।

शुभमतनुत काव्यं स्वादु रामायणाख्यं मधुमयफणितीनां मार्गदर्शी महर्षिः॥

18) पर्याप्तभाग्याय भवानपुष्पै कुर्यात्सपर्यां कुशिकात्मजाय।

निर्यातुघानां वसुधां विधातुं निर्यातु रामः सह लक्ष्मणेन॥

19) अम्भोजसंभवममुं बहुबिस्तपोभि राराधयन्वरमवाप परैर्दुरापम्।

तस्मादशेषभुवनं निजशासनस्य लाक्ष्मीकरोति रजनीचरचक्रवर्ती॥

SECTION - D

IV त्रयाणां सन्दर्भं विवृणुत।

3x4=12

Annotate any THREE Sentences with Reference to context.

20) चम्पूप्रबन्धरचनां रसना मदीया।

21) पुण्यामवाप तमसां तमसां निहत्रीम्।

22) मानिषादा प्रतिष्ठां त्वमगमः शाखतीः समः।

23) कुशीलवौ कुशलव नाम धारिणौ।

24) त्रिदशपरिषत् कालमेघं ददर्श।

SECTION - E

V त्रयाणां लघुटिप्पणी लिखत।

3x4=12

Write a short notes on any THREE of the following.

25) चम्पूलक्षणम्

26) विश्वामित्रः

27) दशरथः

28) रावणः

SECTION - F

IV 29) इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

5x2=10

Read the paragraph and Answer the Questions.

अस्मिन् संसारे सर्वे जीविनः सुखप्राप्तये उद्योगशीलाः दृश्यन्ते। उद्योगेन एव धनवन्तः भवन्ति। उद्योगं प्राणिनां नियतो धर्मः। उद्योगेन एव असम्भवान्यपि सम्भवान्यपि सम्भवानि दुःसाध्यानि अपि सुसाध्यानि भवन्ति। उद्योगेनेव सर्वं फलति। देवाः अपि तस्येव साहाय्यं कुर्वन्ति। यः प्रयत्नशीलोऽस्ति। निरुद्योगिनः राष्ट्रधातकाः भवन्ति। श्रीकृष्णः अपि कर्मयोगं बोधयति कुत्रापि कर्मणि विना उद्योगं साफल्यं न भवति। राष्ट्रस्य सर्वाङ्गीणा समुन्नतिः उद्योगेनेव जायते।

प्रश्नाः

- 1) कीदृशाः पुरुषाः सुखं लभन्ते?
- 2) उद्योगेन कानि कानि साधनावि भवन्ति?
- 3) देवाः कस्य साहाय्यं कुर्वन्ति?
- 4) श्रीकृष्णः किं बोधयति?
- 5) उद्योगेन एव राष्ट्रस्य किं जायते।

*****